

Andreja Markovič, Mihaela Knez,
Nina Šoba, Danuša Škapin

Slovenska beseda v živo 2

Učbenik za nadaljevalni tečaj slovenščine
kot drugega/tujega jezika

Ljubljana 2012

Kazalo

	Uvod	3
1. enota	Pa začnimo	5
2. enota	Pot pod noge!	19
3. enota	Ljubo doma, kdor ga ima	33
4. enota	Petek je dan za	47
5. enota	Kar se Janezek nauči	61
6. enota	Hura, službo imam!	75
7. enota	Kako se počutite?	89
8. enota	Naši sosedge, naša soseska	103
9. enota	Svet okoli nas	119
10. enota	Pokaži, kaj znaš!	133
	Zapis govornjenih besedil	145
	Podrobno kazalo	150

Uvod

Učbenik Slovenska beseda v živo za nadaljevalni tečaj slovenščine kot drugega/tujega jezika je nastal kot nadaljevanje istoimenskega učbenika za začetni tečaj. Namenjen je odraslim udeležencem tečajev z določenim predznanjem slovenskega jezika.

Če so predznanje udeleženci nadaljevalne skupine pridobili kot začetniki na začetnem tečaju, preskok na nadaljevalni učbenik ni zahteven. Če pa so bili udeleženci razvrščeni v nadaljevalo skupino po predznanju, ki so ga dosegli po drugačni poti (npr. jezika so se naučili iz slovenskega okolja, slovensko razumejo zaradi podobnosti s svojim prvim jezikom ali pa so živeli v tujini, v slovenskih družinah) mora lektor prestop na to stopnjo prilagoditi skupini.

Razlike med posamezniki v nadaljevalni skupini so predvsem v bolj ali manj obsežnem poznavanju slovenskih besed, medtem ko je skupno vsem, da se želijo naučiti še kaj več o jeziku in sistematizirati svoje jezikovno znanje. Zato smo se avtorice odločile za obsežno učno gradivo, predvideno za 200 do 240 ur pouka, po potrebi tudi več.

Učbenik je sestavljen iz desetih enot:

Prva je uvodna, govori o komunikaciji nasploh in o rabi slovarjev; hkrati so v tej enoti predstavljene slovnične prvine, ki naj bi jih udeleženci na tej stopnji že poznali.

Sledi osem tematskih sklopov, kjer se odpirajo različna vsebinska področja, v vsaki enoti je obdelanih nekaj slovničnih poglavij (od oblikoslovja do skladnje in besedotvorja).

Zadnja, deseta enota je zgrajena iz različnih nalog, ki preverjajo, kako so udeleženci usvojili v učbeniku obravnavane vsebine in hkrati pripravljajo na izpit iz znanja slovenskega jezika.

Zgradba enote:

V vsaki enoti so različna lažja in težja učbeniška besedila. Vsa so kratka in prirejena po resničnih člankih ali govornih izjavah, namenjena branju in poslušanju, ob njih so vaje za razumevanje. Nekatere besede ob besedilih so razložene s preprostimi razlagami ali ilustracijami.

Med besedili so vaje za konverzacijo. Izvajamo jih v parih oziroma v večji ali manjši skupini. Lahko sprašujejo po osebnem mnenju ali usmerjajo udeležence k igri vlog, v obeh primerih osveščajo, kako se ustrezno odzvati v različnih govornih položajih. Prav tako so med besedili vaje za pisanje krajših pisnih sestavkov oziroma nekaterih pisnih vrst, s katerimi se odrasli pogosto srečujejo v vsakdanjem življenju.

Vsako enoto popestri kotichek z besedami in besednimi zvezami v prenesenem pomenu, poimenovan preoblečene besede.

Besedni zaklad
Opisuje si besede in jih dopolnjuje.

OSRNOVA IZOBILNOST ZA POUČENJE

- 1. besedila, besede, besednjice ...
- 2. člani, besednjice, besede, besednjice ...
- 3. besednjice, besede, besednjice ...

OPROBNI DEJAVNOSTI NA VEČI

- 4. besednjice, besede, besednjice ...
- 5. besednjice, besede, besednjice ...
- 6. besednjice, besede, besednjice ...
- 7. besednjice, besede, besednjice ...
- 8. besednjice, besede, besednjice ...
- 9. besednjice, besede, besednjice ...
- 10. besednjice, besede, besednjice ...
- 11. besednjice, besede, besednjice ...
- 12. besednjice, besede, besednjice ...
- 13. besednjice, besede, besednjice ...
- 14. besednjice, besede, besednjice ...
- 15. besednjice, besede, besednjice ...
- 16. besednjice, besede, besednjice ...
- 17. besednjice, besede, besednjice ...
- 18. besednjice, besede, besednjice ...
- 19. besednjice, besede, besednjice ...
- 20. besednjice, besede, besednjice ...

ISKANE PRAVE IZBIRNE ODLOČITELE

26

Slovnica
GLASICE IN FUNKCIJSKA VLOGA V POKOZU

Katera pomenka je v besedi? Opombe v pomenku.

27

Iz slovenske literature

Manja Dolžnik
OLAMERIJA
Pomen, vrsta besede ...

DEJELA NEZPOVOLJENI SANI
Pomen, vrsta besede ...

28

Rubrika besedni zaklad odpira sezname besed in sporočanjskih vzorcev oz. jezikovnih funkcij v okviru dane teme. Priporočljivo je, da jih udeleženec izbira in dopolnjuje po svojih potrebah.

Slovnice strani so organizirane v obliki preglednic, ki jih dodatno razlagamo s pravili, prilagojenimi uporabnikom učbenika. Izkušnje nam kažejo, da poznavanje slovnicih struktur predstavlja oporo pri razvijanju sporazumevalnih zmoglosti udeležencev. Slovnica je usklajena s standardi iz programov znanj za poučevanje slovenščine kot drugega/tujega jezika, to je s Slovenščino za tuje in Sporazumevalnim pragom za slovenščino. Terminologija pri navajanju slovnicih vsebin je v slovenščini. Najosnovnejše in v razredu pogosto rabljene jezikovne termine razlagamo v opombah z mednarodnimi vzporednicami, in sicer ko se termin pojavi prvič. Kot dopolnilo učbeniku priporočamo rabo Slovnicih preglednic slovenskega jezika avtorice Ljubice Črnivec.

K vsaki enoti sodi tudi literarna stran z besedilom iz sodobne slovenske književnosti, ki zaključuje posamezno enoto. Besedila se navezujejo na temo učbeniške enote in so ilustrativne narave ter udeležencem omogočajo doživljanje umetnostnega jezika.

Najrazličnejše vaje, namenjene utrjevanju in usvajanju tako slovnice kot besedišča, so zbrane v delovnem zvezku.

Gradivo ni namenjeno samostojnemu učenju, ampak se program učbenika izvaja z lektorjem, ki iz vsega ponujenega izbire in predstavi udeležencem primerne vsebine za uspešno sporazumevanje v slovenskem okolju. Zasnova učbenika lektorju omogoča, da prinaša dodatna, aktualna besedila, ki se navezujejo na obravnavane teme.

Andrija Marničič, Danijela Šegan,
Milana Krnc, Nina Šturm

Slovenska beseda v živo

2

Delovni zvezek

Pa začnimo ...

1

¹ Pogovor z Ano Ban

Poslušajte posnetek in odgovorite.

Kdo je oseba, ki se je predstavila?

Kje dela?

Kaj rada dela v prostem času?

Kje živi? Pri kom?

Kje preživlja počitnice?

Opišite fotografiji.
Kaj mislite, ali se osebe poznajo?

Ali poznate vse svoje sošolce?

Predstavite se drug drugemu.

Povejte, kje ste vi preživeli zadnje počitnice.

Preberite naslednje besedilo.

Darja Šuster: DA BI ME KOLENA DRŽALA¹

Rojstni dan: 13. 10. 1970

Zodiakalno znamenje: Tehtnica

Poklic: Končala sem srednjo aranžersko šolo in zdaj imam svoje podjetje. Poleg tega delam kot koreografinja in vaditeljica hiphopa in jazz baleta v plesni šoli Urška.

Kariera: Plesati sem začela že v prvem razredu osnovne šole.

S soplesalci plesne šole Urška sem osvojila naslov državnih in evropskih prvakov² v jazz baletu, sama pa sem bila tudi državna prvakinja v disko danceu. Nato sem naredila izpite za učiteljico plesa. Zdaj sem vodja jazz baleta in hiphopa plesne šole Urška v Kranju. Koreografiram za različne plesne skupine in sem sodnica za show dance v Sloveniji.

V prihodnosti si želim: Od toliko preplesanih let imam precej poškodovana kolena, zato si želim, da bi me čim dlje držala.

Moja najljubša žival: Rada imam vse živali, toda trenutno me je povsem osvojila³ moja psička Vana.

Moja skrita želja je: Imeti svojo hišo v Medvodah in tako velik vrt, da bo naš kuža lahko brezskrbno tekal po njem.

V prostem času: Hodim z družino na morje ali v hribe.

Kakšnih ljudi ne maram: Hinavcev, lažnivcev, narcisov, egoistov.

Všeč so mi: Odprti in prijazni ljudje.

¹ »da bi me kolena držala« = želim si, da me kolena ne bi bolela, da bi lahko plesala

² osvojiti naslov prvaka

³ »povsem me je osvojila moja psička« (osvojiti koga)

Darja je ...

aranžerka

podjetnica

koreografinja

vaditeljica

plesalka

prvakinja

učiteljica

vodja

sodnica

Napišite še moško obliko.

Povežite.

Kdo je ...

hinavec

človek, ki laže,
govori to, kar ni res

lažnivec

človek, ki dela in govori
drugače, kot misli

narcis

človek, ki misli samo
na sebe

egoist

človek, ki je sam sebi
zelo všeč

Smiselno dopolnite besedilo o Darji. Uporabite besede iz okvirja.

delo • končala je • koreografira • hodi • osvojila je • pleše • ima

Darja _____ že od prvega razreda osnovne šole. _____ naslov državne prvakinje v disko danceu. Zdaj _____ kot vaditeljica hiphopa in jazz baleta.

Poleg tega _____ za različne plesne skupine. Zaradi plesa _____ zelo poškodovana kolena. Rada _____ v hribe in na morje. _____ srednjo aranžersko šolo in ima podjetje.

Še enkrat si oglejte besedilo. Poskusite ga preoblikovati v intervju. Napišite novinarjeva vprašanja.

Novinar: _____

Darja: Trinajstega oktobra 1970.

Novinar: _____

Darja: Tehnica.

Novinar: _____

Darja: Delam kot koreografinja in vaditeljica hiphopa in jazz baleta.

Novinar: _____

Darja: Že v prvem razredu osnovne šole.

Novinar: _____

Darja: Želim si, da bi lahko še dolgo hodila in plesala.

Novinar: _____

Darja: Rada imam vse živali, najbolj pa svojo psičko Vano.

Novinar: _____

Darja: Rada bi imela svojo hišo v Medvodah.

Novinar: _____

Darja: Hodim z družino na morje ali v hribe.

Novinar: _____

Darja: Všeč so mi odprti in prijazni ljudje.

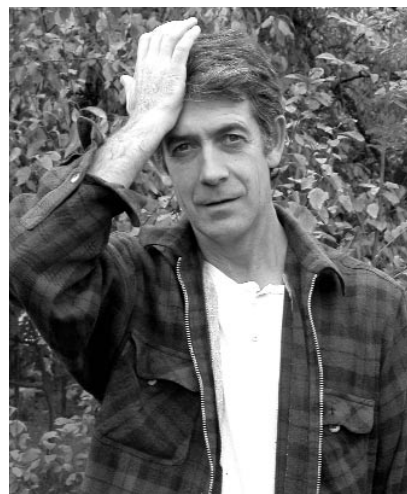
Naredite podoben intervju z enim od znancev in ga predstavite skupini.

Preoblečene besede

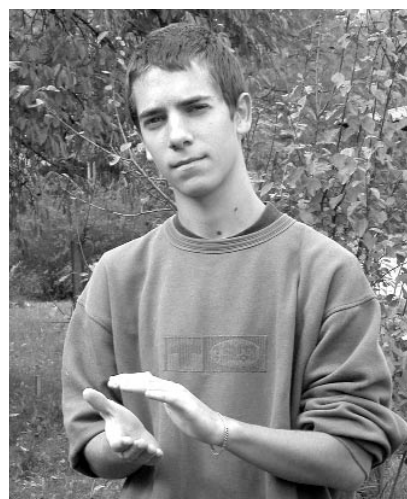
Kako še kaj zanimivega povemo o ljudeh?

- Ali poznate koga, ki ...
- ima slovnico v malem prstu?
- je z vsemi žavbami namazan?
- vas nikoli ne pusti na cedilu?
- je malo čez les?

Ali včasih ne znate kakšne slovenske besede? Sporazumevamo se lahko tudi brez besed. Oglejte si fotografije in jih komentirajte.

Kaj mislite, da želijo sporočiti osebe s slik?

² Medmeti

Na posnetku boste slišali nekaj nenavadnih glasov. Ugotovite, kaj pomenijo.

1. ____ 2. ____ 3. ____ 4. ____ 5. ____ 6. ____

a) Škoda. b) Ja. c) Kako lepo. d) Ne. e) Nekoga pokličemo. f) Boli me.

Kaj naredite, če ne znate slovenske besede?

☐ Nič, raje ne govorim.	☐ Pogledam v slovar.
☐ Pokažem.	☐ Vprašam koga, ki dobro govori slovensko.
☐ Narišem.	☐ Neznano besedo poskusim opisati.
☐ Povem v drugem jeziku.	☐ _____

Ali se vam je že kdaj zgodilo, da ste hoteli kaj povedati, pa se niste spomnili ključne besede?

Vadite, kako lahko rešujete takšne situacije. Prvi študent postavi vprašanje drugemu, drugi pa mora odgovoriti tako, da besede ali situacije, ki je na listku narisana, ne sme izreči, ampak jo mora pokazati. Sošolec mora ugotoviti, kaj mu sporočate.

ŠTUDENT 1

ŠTUDENT 2

<p>1. pogovor o zabavi</p> <p>Zakaj nisi prišel/prišla na zabavo?</p>	<p>1. pogovor o zabavi</p> <p>(Včeraj niste šli na zabavo, ker ...)</p> <p>Včeraj _____ in zato nisem šel/šla na zabavo.</p>
<p>2. pogovor pri mizi</p> <p>Zakaj ne ješ teh krasnih rdečih jagod?</p>	<p>2. pogovor pri mizi</p> <p>(Ste pri kosilu in ne jeste jagod.)</p> <p>Če jem jagode, dobim _____.</p>
<p>3. pogovor na sestanku</p> <p>Zakaj si zamudil sestanek?</p>	<p>3. pogovor na sestanku</p> <p>(Zamudili ste sestanek.)</p> <p>Pozen/Pozna sem bil(a), ker _____.</p>
<p>4. pogovor na parkirišču</p> <p>(Nekdo je parkiral svoj avto pred vašega.)</p> <p>Zakaj ne umaknete avta?</p>	<p>4. pogovor na parkirišču</p> <p>(Svoj avto ste parkirali pred drugega, zdaj bi radi odšli, ampak ...)</p>
<p>5. pogovor v turistični agenciji</p> <p>Zakaj nočeš v Pariz z letalom?</p>	<p>5. pogovor v turistični agenciji</p> <p>(S prijateljem bosta šla v Pariz, ampak vi ne želite potovati z letalom, ker ...)</p>
<p>6. pogovor med odmorom</p> <p>(Imate odmor in sošolcu/sošolki nekdo telefonira. Sošolec/sošolka mora takoj oditi.)</p> <p>Zakaj moraš oditi?</p>	<p>6. pogovor med odmorom</p> <p>(Pravkar ste nehali telefonirati in morate oditi.)</p> <p>Prijateljica mi je telefonirala, da _____.</p>

ŠTUDENT 1

ŠTUDENT 2

7. pogovor na cesti

(Nekdo na cesti vas ustavi.)
Kaj se je zgodilo?

7. pogovor na cesti

(Ste na cesti, avto se vam je ustavil, ker ...)

8. vabilo v kino

Zakaj nočeš z mano v kino?

8. vabilo v kino

(Prijatelj vas vabi v kino, ampak ne morete iti, ker ...)
Moram iti na

9. pogovor v trgovini, pri blagajni

(Delate na blagajni in govorite stranki, koliko stane vse skupaj.)
Zakaj ne plačate?

9. pogovor v trgovini, pri blagajni

(Čakate v vrsti. Ko morate plačati, ne najdete denarnice.)

10. pogovor o počitnicah

Kako si se imel(a) na počitnicah?

10. pogovor o počitnicah

(Vrnili ste se s počitnic. Ne počutite se dobro, ker ...)
Nisem se imel(a) lepo,
ker _____.

ČE NE RAZUMETE ALI ČE SE ŽELITE NAUČITI
KAKŠNO NOVO SLOVENSKO BESEDO, LAHKO REČETE:

Oprostite, ne razumem. Lahko ponovite? Kako, prosim? Kaj pomeni »ukrasti«?

Ne vem, kako se že reče to / / »baby« po slovensko?

Kako poiščemo pravo besedo v slovarju?

Primerjajte in komentirajte naslednje izpise iz različnih slovarjev.

iz angleško-slovenskega slovarja:

→ **baby** [béibi] n otročiček, dojenček; otročnik, otročji človek

iz nemško-slovenskega slovarja:

→ **Baby**, das, dojenček

iz srbskohrvatsko-slovenskega slovarja:

→ **béba** ž, zval. bebo 1. otročiček, novorojenček, 2. mladiček, 3. lutka

iz francosko-slovenskega slovarja:

→ **bébé** [bebe] m dete, otročiček; ~ a la mamelle dojenček

iz špansko-slovenskega slovarja:

→ **bebé**, m dete, otročiček; punčka; gizdalinka; pritlikavček

Katero besedo bi izbrali vi? Poglejte nekaj od predlaganih besed še v Slovarju slovenskega knjižnega jezika (SSKJ) – v knjigi ali v elektronski obliki (<http://bos.zrc-sazu.si/sskj.html>).

otročiček -čka m (i)

manjšalnica od otrok:

otročiček je zajokal;

obnaša se kot otročiček /

toži se ji po otročičkih

dojêncek -čka m (é)

otrok do prvega leta

starosti: previti dojenčka;

zdrav in krepek dojenček;

nega dojenčka; steklenič-

ka za dojenčka

déte -ta s (é) knjiž. *deček ali deklica v prvih letih*

življenja; otrok: dete je zajokalo, zaspalo; njena hčerki-

ca je prisrčno dete; bolno dete; joka kot majhno dete

// *človeški potomec v odnosu do staršev:* imela sta

eno samo dete; roditi dete; **vznes.** nosila je dete pod

srcem / občinsko dete **nekdaj otrok brez staršev, za**

katerega skrbi občina • **ekspr.** to društvo je mrtvo

rojeno dete **ne bo obstalo, se ne bo uveljavilo**

• **rel.** božje Dete **Kristus kot otrok**

frazemi

terminološka raba

besed ali zvez

Katere informacije najdete v geslu SSKJ?

beseda, slovníčna informacija o pregibnosti

ki jo iščemo

druge slovníčne informacije

fotografirati -am dov. in nedov. (i) *prenesti s* pomen

fotografskim aparatom na filmski trak ali fotografsko

ploščo: rad je fotografiral pokrajino; jutri te bomo primeri rabe

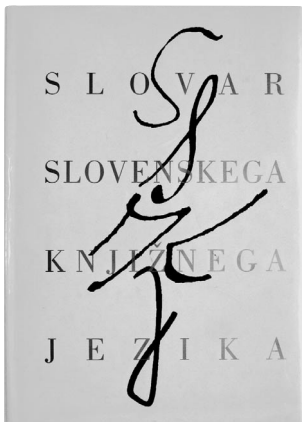
fotografirali; fotografiral jo je barvno; dal se je

fotografirati / si se že kdaj fotografiral *si bil že kdaj* sinonimna raba

fotografiran; nepreh. on zelo dobro fotografira

fotografiran -a -o: na sliki je fotografiran cel razred

deležniki glagola

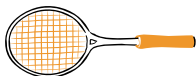

Ker je izbira besede iz slovarja včasih težka, študentje delajo napake. Poskusite ugotoviti, kaj so hoteli povedati z naslednjimi povedmi. Napake so nastale ob rabi angleško-slovenskega slovarja.

Po poklicu sem dovilja.

Za tenis potrebujemo hrušč.

Po poklicu sem pastir.

Všeč mi je tvoja dlaka.

Štirje letni časi so: zima, vzmet, poletje, jesen.

Preoblečene besede

Včasih se vam bodo Slovenci zaradi napak smejali. Nič hudega. Nasmejte se še vi.

- Smeh je pol zdravja.
- Na napakah se učimo.
- Vsak začetek je težek.

Razvrstite besede iz okvirja po ustreznih kategorijah, kot kažejo primeri.

(Besede so iz besedila Da bi me kolena držala.)

končala sem • srednjo šolo • poškodovana • živali • bo tekel • lažnivcev • v hribe
odprti • v prostem času • ne maram • s soplesalci • za različne skupine

GLAGOLI		SAMOSTALNIKI		PRIDEVNIKI	
v besedilu	slovarska oblika	v besedilu	slovarska oblika	v besedilu	slovarska oblika
končala sem	končati	šolo	šola	srednjo	srednji

Smiselno dopolnite povedi, kot kaže primer.

Besede **zob**, **sonce**, **pomoč** [zóp, sónce, pomóč] izgovorimo

Besedo **pogovor** [pogóvor] izgovorimo

Besede **včeraj**, **jeste**, **pet** [učéraj, jéste, pét] izgovorimo

Besede **letenje**, **rečem** [letênje, rêčem] izgovorimo

Besede **Ljubljana**, **Marko**, **Prešeren**, **Slovenec**, **Cankarjev dom** pišemo

Besede **ljubljski**, **junij**, **ponedeljek**, **božič**, **francoščina** pa pišemo

V besedah **tolarj-ev**, **kilometr-ov**, **let-Ø** so **-ev**, **-ov**, **-Ø**

Očala, **hlače**, **brki** so besede, ki obstajajo samo

Sadje, **zelenjava**, **hrana** so besede, ki obstajajo samo

Za glagoli **jesti**, **piti**, **gledati**, **poslušati** sledi samostalnik

Za količinskimi izrazi **koliko**, **veliko**, **nekaj**, **malo** sledi samostalnik

Hiša, **cesta**, **luč**, **cerkev** so besede

Sedanjik, **preteklik**, **prihodnjik** so

Glagoli **delati**, **brati**, **stanovati** so

Glagoli **telefoniraj**, **pridi**, **oprostite** so

Besede **vi**, **medve**, **ga**, **jo**, **jih** so

Besede **na**, **v**, **med**, **pred** so

v ednini.

v množini.

končnice.

ženskega spola.

v 2. sklonu.

v 4. sklonu.

v nedoločniku.

v veledniku.

glagolski časi.

predlogi.

osebni zaimki.

s širokim e.

s širokim o.

z ozkim o.

z ozkim e.

z malo začetnico.

z veliko začetnico.

Strategije branja:

1. Z debelim flomastrom označite vse, kar razumete.
2. Odgovorite si na vprašanje
O čem govori besedilo?
3. Označite neznane besede, za katere mislite, da so ključne.
4. Sklepajte o njihovem pomenu.
5. Nazadnje si pomagajte s slovarjem.

IZ BONTONA

Sezuvanje v stanovanju velja za vse stanovalce. Vsak ima svoje copate, nekaj parov različnih velikosti pa imejmo tudi za goste. Če je gost v dvomih, ali naj se sezuje ali ne, mu ponudimo copate, rekoč: »Če želite, lahko obujete copate.«

Včasih pa lahko ima sezuvanje neprijetnejše posledice, kot če bi gost ostal v čevljih, predvsem če se vonj prepotenih nog vpije v preprogo. Oseb, ki ostanejo v stanovanju zelo malo časa (poštarji, inkasanti in podobno), ne prosimo, naj se sezujejo. Seveda pa morajo taki obiskovalci paziti, da ne vstopajo z umazanimi čevlji.

V spalnico ne smemo nikoli vstopiti s čevlji.

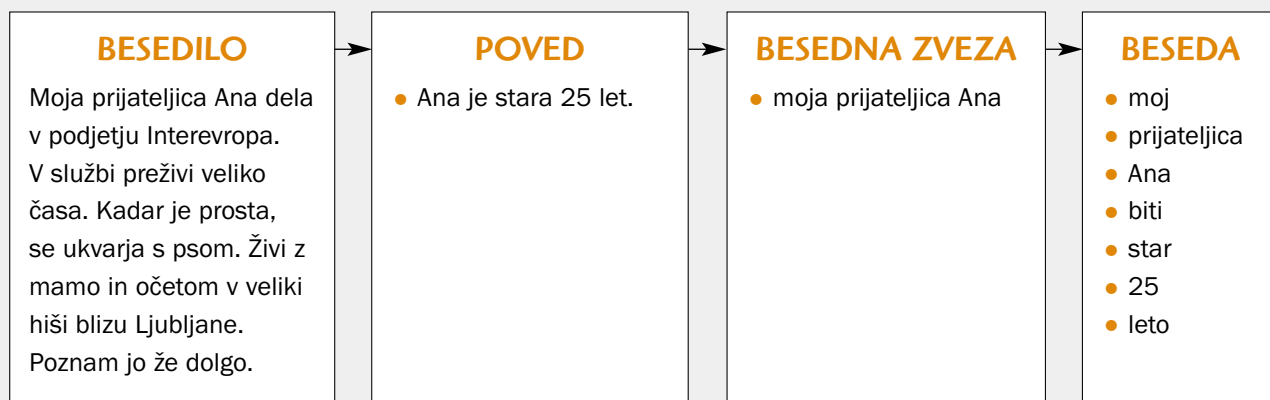
Ali je v Sloveniji normalno, da ...

- vikamo natakarka v kavarni?
- poljubimo prijatelja/prijateljico, kadar ga/jo srečamo na ulici?
- vsak dan damo roko sodelavcem?
- kadimo v restavraciji?
- jemo med poukom?
- zamudimo na sestanek?
- pridemo na obisk, ne da bi prej poklicali?

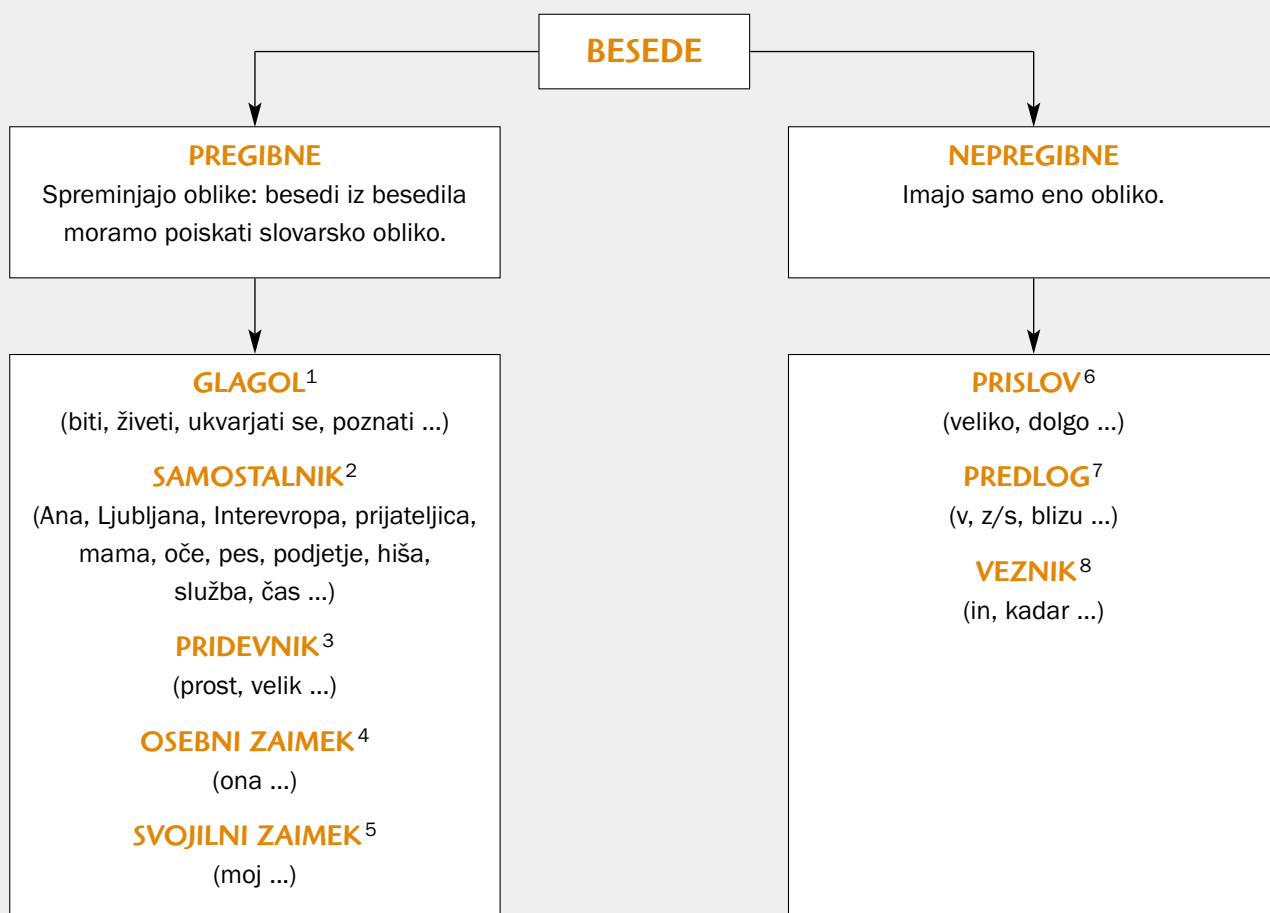
Napišite sestavek na eno od naslednjih tem.

- Zakaj se učim slovensko?
- Slovenija je _____ dežela.
- Slovenci in Slovenke so _____ ljudje.

Slovnica

Besede, ki smo jih obravnavali na začetni stopnji:

Slovenskim slovnici dodajamo mednarodne vzporednice, in sicer takrat, ko se izraz prvič pojavi.

- 1 Glagol/verbum.
- 2 Samostalnik/substantiv.
- 3 Pridevnik/adjektiv.
- 4 Osebni zaimek/personalni pronomen.
- 5 Svojilni zaimek/posesivni pronomen.
- 6 Prislov/adverb.
- 7 Predlog/prepozicija.
- 8 Veznik/konjunkcija.

GLAGOL

<p>OSEBA</p> <p>delam</p> <p>➤ 1. oseba – jaz</p> <p>delaš</p> <p>➤ 2. oseba – ti</p> <p>dela</p> <p>➤ 3. oseba – on, ona</p>	<p>ŠTEVILO⁹</p> <p>živim</p> <p>➤ ednina (E)</p> <p>živiva</p> <p>➤ dvojina (D)</p> <p>živimo</p> <p>➤ množina (M)</p>	<p>ČAS¹⁰</p> <p>ukvarjam se</p> <p>➤ sedanjik</p> <p>ukvarjal(a) sem se</p> <p>➤ preteklik</p> <p>ukvarjal(a) se bom</p> <p>➤ prihodnjik</p>	<p>NAKLON¹¹</p> <p>dela</p> <p>➤ povedni</p> <p>delaj</p> <p>➤ velelni</p> <p>delal(a) bi</p> <p>➤ pogojni</p>
---	---	---	---

SAMOSTALNIK

<p>SPOL¹²</p> <p>prijatelj, oče, Jure, pes, čas, avto</p> <p>➤ moški (m)</p> <p>prijateljica, mama, služba, breskev, noč, Karmen</p> <p>➤ ženski (ž)</p> <p>mesto, podjetje</p> <p>➤ srednji (s)</p>	<p>ŠTEVILO</p> <p>prijatelj, prijateljica, mesto</p> <p>➤ ednina (E)</p> <p>prijatelja, prijateljici, mesti</p> <p>➤ dvojina (D)</p> <p>prijatelji, prijateljice, mesta</p> <p>➤ množina (M)</p> <p>denar, zelenjava, vino</p> <p>➤ samo ednina</p> <p>brki, počitnice, očala</p> <p>➤ samo množina</p>	<p>SKLON¹³</p> <p>To je Ana. 1. sklon</p> <p>Zdaj gre iz službe. Nima časa. 2. sklon</p> <p>Telefonira prijatelju. 3. sklon</p> <p>Ano poznam že dolgo. Kadar ima čas, gre v mesto. 4. sklon</p> <p>Živi v hiši. 5. sklon</p> <p>Ukvarja se s psom. 6. sklon</p>
---	---	--

PRIDEVNIK

se ujema s samostalnikom

<p>v spolu:</p> <p>dober prijatelj dobra prijateljica veliko mesto</p> <p>v sklonu:</p> <p>Telefonira staremu prijatelju. Ima zanimivo službo. Dela v velikem podjetju.</p> <p>v številu:</p> <p>dobri prijatelji dobre prijateljice velika mesta</p>
--

OSEBNI ZAIMEK

nadomešča samostalnik ali samostalniško besedno zvezo

<p>To je moja prijateljica Ana. Poznam jo že dolgo.</p>

SVOJILNI ZAIMEK

se tako kot pridevnik ujema s samostalnikom

<p>To je moja knjiga. To so moji sošolci. Od kod prihajajo tvoji sošolci?</p>
--

9 Število: ednina/singular, dvojina/dual, množina/plural.

10 Čas: sedanjik/prezent, preteklik/preterit, prihodnjik/futur.

11 Naklon: povedni/indikativ, velelni/imperativ, pogojni/kondicional.

12 Spol: moški/maskulinum, ženski/femininum, srednji/nevtrum.

13 Sklon: 1. sklon/imenovalnik/nominativ, 2. sklon/rodilnik/genitiv, 3. sklon/dajalnik/dativ, 4. sklon/tožilnik/akuzativ, 5. sklon/mestnik/lokativ, 6. sklon/orodnik/instrumental.

KDAJ RABIMO KATERI SKLON?

PRIMERI:

EDNINA		m	ž	s
1. sklon	Kdo je na sliki? Kaj je na sliki?	Moj prijatelj. Njegov avto.	Moja prijateljica. Njena hiša.	Majhno mesto.
2. sklon	Koga ne pozna? Česa nima? Od kod je? Kje je ta hiša? Brez česa ? Koliko ...?	Mojega brata. Velikega vrta. Iz Kranja. Zraven gozda. Brez sladkorja. Veliko denarja.	Moje sestre. Velike terase. Iz Slovenije. Blizu trgovine. Brez smetane. Liter vode.	Velikega okna. Iz majhnega mesta. Zraven mesta. Brez mleka. Kozarec vina.
3. sklon	Komu telefonira? Čemu se smeje? Kam gre?	Staremu prijatelju. Filmu. K frizerju.	Dobri prijateljici. Komediji. H kozmetičarki.	Smešnemu besedilu.
4. sklon	Koga pozna? Kaj ima rad(a)? Kam hodi v službo?	Znanega igralca. Čokoladni sladoled. Na Bled.	Znano igralko. Popularno glasbo. V Ljubljano.	Laško pivo. V veliko podjetje.
5. sklon	Pri kom živi? O čem se pogovarja? Kje stanuje?	Pri bratu. O smešnem filmu. V Kranju.	Pri mami. O angleški komediji. Na Škofljici.	O zanimivem besedilu. V majhnem mestu.
6. sklon	S kom gre na morje? S čim se ukvarja? Kje se dobimo?	S starim prijateljem. S športom. Nad bazenom. Za mojim blokom.	Z dobro prijateljico. Z glasbo. Pred blagajno. Pod uro.	S smučanjem. Med parkiriščem in igriščem.

Na začetni stopnji smo obravnavali tudi 1., 2. in 4. sklon dvojine in množine.

DVOJINA	m	ž	s
1. sklon	To sta moja prijatelja.	Moji prijateljici Ana in Maja prideta na obisk.	Bled in Kranj sta slovenski mesti.
2. sklon	Dveh novih sodelavcev še ne poznam.	Stanujem blizu dveh velikih trgovin.	Ne razumem dveh kratkih besedil na strani pet.
4. sklon	Na festivalu smo si ogledali dobra filma.	Imam zanimivi knjigi.	Obiskal sem stari mesti.

MNOŽINA	m	ž	s
1. sklon	To so moji prijatelji.	Moje prijateljice pridejo na obisk.	To so slovenska turistična mesta.
2. sklon	Novih sodelavcev še ne poznam.	Stanovali bomo blizu Čateških toplic.	Ne razumem kratkih besedil na strani pet.
4. sklon	Na festivalu smo si ogledali dobre filme.	Imam zanimive knjige.	Obiskal sem stara mesta.

Obravnavali smo označene:

KONČNICE PRIDEVNIKA IN SAMOSTALNIKA

	m			ž			s		
	E	D	M	E	D	M	E	D	M
1	-∅/-i -∅	-a -a	-i -i	-a -a	-i -i	-e -e	-o -e -o/-e	-i -i	-a -a/-e*
2	-ega -a	-ih -ov*	-ih -ov*	-e -e	-ih -∅	-ih -∅	-ega -a	-ih -∅	-ih -∅
3	-emu -u	-ima -oma*	-im -om*	-i -i	-ima -ama	-im -am	-emu -u	-ima -oma*	-im -om*
4	-∅/-i -ega -a	-a -a	-e -e	-o -o	-i -i	-e -e	-o -e -o/-e	-i -i	-a -a/-e*
5	-em -u	-ih -ih	-ih -ih	-i -i	-ih -ah	-ih -ah	-em -u	-ih -ih	-ih -ih
6	-im -om*	-ima -oma*	-imi -i	-o -o	-ima -ama	-imi -ami	-im -om*	-ima -oma*	-imi -i

* -o ➔ -e- za c, č, ž, š, j

OBLIKE OSEBNEGA ZAIMKA

	E				D			M		
1	jaz	ti	on ono	ona	midva medve/midve	vidva vedve/vidve	onadva onidve	mi me	vi ve	oni one
2	mene me	tebe te	njega ga	nje je	naju	vaju	njiju ju	nas	vas	njih jih
3	meni mi	tebi ti	njemu mu	njej ji	nama	vama	njima jima	nam	vam	njim jim
4	mene me	tebe te	njega ga	njo jo	naju	vaju	njiju ju	nas	vas	njih jih
5	pri meni	pri tebi	pri njem	pri njej	pri naju	pri vaju	pri njiju	pri nas	pri vas	pri njih
6	z mano/ z menoj	s tabo/ s teboj	z njim	z njo	z nama	z vama	z njima	z nami	z vami	z njimi

OBLIKE SVOJILNEGA ZAIMKA

Čigav?

jaz ➔	moj	midva, medve/midve ➔	najin	mi, me ➔	naš
ti ➔	tvoj	vidva, vedve/vidve ➔	vajin	vi, ve ➔	vaš
on ➔	njegov	onadva, onidve ➔	njun	oni, one ➔	njihov
ona ➔	njen				

Iz slovenske literature

Vinko Möderndorfer (1958)

PRVI KORAK

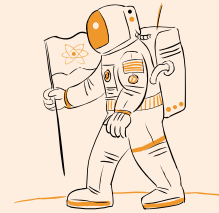
Prvi korak,¹
ki ga narediš,
je takrat, ko zamižiš²
in stopiš čez prag.³

Prvi korak
je tudi takrat,
ko vidiš,
da so stvari
drugačne,
kot si mislil ti.

Prvi korak
je najtežji
in se kar naprej
ponavlja.
Vedno je kakšna
prepreka,⁴
ki te neprestano
ustavlja.

(Iz zbirke Sončnica na rami. Ljubljana: MK, 1996. Str. 435.)

1 narediti korak

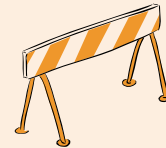
2 zamižati

3 stopiti čez prag

4 prepreka

Kakšen je bil vaš prvi korak, ko ste se začeli učiti slovensko?

lahek

žalosten

vesel

romantičen

težek

zanimiv

Napišite sestavek z naslovom: Moj prvi korak v šolo slovenskega jezika.

Slovenska beseda v živo 2

Učbenik za nadaljevalni tečaj slovenščine kot drugega/tujega jezika

Avtorice: Andreja Markovič, Mihaela Knez, Nina Šoba, Danuša Škapin

Recenzentki: dr. Darija Skubic, Nataša Domadenik

Urednica: Metka Lokar

Ilustrator: Igor Rehar

Fotografinja: Alenka Mihajlovič

Avtorji in viri ostalega objavljenega slikovnega in pisnega gradiva: 6 Darja Šuster: DA BI ME KOLENA DRŽALA. Jana, 11. 5. 1999. PRIR. • **10–11** SLOVARJI. Anton Grad, Ružena Škerlj, Nada Vitorovič: Veliki angleško-slovenski slovar. Ljubljana: DZS, 2000. – Doris, Božidar in Primož Debenjak: Veliki nemško-slovenski slovar. Ljubljana: DZS, 2001. – Janko Jurančič: Srbsko-hrvatsko-slovenski in slovensko-hrvatskosrbski slovar. Ljubljana: Cankarjeva založba, 1991. – Anton Grad: Francosko-slovenski slovar. Ljubljana: DZS, 1999. – Anton Grad: Špansko-slovenski slovar. Ljubljana: DZS, 2001. – SSKJ. Ljubljana: DZS, 1994. PRIST. • **13** BONTON. Eduard Osredečki: Novi sodobni bonton. Ljubljana: Slovenska založba, 1995. Str. 17. PRIST. • **18** LITERATURA. Vinko Möderndorfer: Prvi korak (iz zbirke Sončnica na rami). Ljubljana: MK, 1996. Str. 435. PRIST. • **19, 20** PREGLEDNA KARTA SLOVENIJE v merilu 1 : 1 000 000. Geodetska uprava Republike Slovenije, 2001. – TURISTIČNI VODNIK. Slovenija – turistični vodnik. Ljubljana: MK, 1995. Str. 13–15. PRIST. • **21** ŠKOCJANSKE JAME. Arhiv Parka Škocjanske jame. – ROGLA, ZREČE. Arhiv Unior d. d. – Program Turizem. • **23** LETALIŠČE. Avtorica fotografije Irena Habe. • **31** LITERATURA. Mateja Debelak: O, Amerika. Ljubljana: Dan, 1994. Str. 1–2. PRIST. (izpusti in monologí označeni s poševnicama) • **33** DRUŽINA IN IZJAVE ZNANIH SLOVENCEV. Eva, december 2001. PRIR. • **36** M. Tomassini, Vlado Kreslin: DALEČ JE MOJ ROJSTNI KRAJ. Pesem z zgoščenke Pikapolonica. Založba Čarna, 1996. Avtor fotografije Andrej Blatnik. PRIST. • **37** ARHITEKT SVETUJE. Delo in Dom, 5. 12. 2001. PRIR. • **38** DAMJANA GOLAVŠEK. Jana, 19. 10. 1999. PRIR. • **45–46** LITERATURA – ODLOMEK IZ FILMA NEPOPIŠAN LIST. Scenarij in režija: Jane Kavčič. Ljubljana: ARSMEDIA d.o.o. in RTV Slovenija, 2000. PRIST. (transkripcija) • **49** APZ TONE TOMŠIČ. Arhiv APZ Tone Tomšič. • **51** JUŽNI TEČAJ ČAKA NA SLOVENSKE STOPINJE. Šport mladih, februar 2001. Avtor fotografije Stane Klemenc. PRIR. • **60** LITERATURA. Lojze Kozar: Moji konjički. Ljubljana: Družina, 1999. Str. 12. PRIST. • **62** LONČARSKA DELAVNICA. Arhiv Centra za slovenščino kot drugi/tuji jezik. • **73** LITERATURA. Berta Golob: Šolske razglednice. Ljubljana: Založba Borec, 1990. Str. 8–9. PRIST. • **76** ANKETA: KAJ JE POMEMBNO ZA USPEŠNO KARIERO? Delo, 2. 2. 1999. PRIR. • **77** OGLASA ZA DELO. Delo. PRIST. • **78** OGLAS ZA DELO. Delo. PRIR. • **80** VPRAŠANJA DELODAJALCA NA RAZGOVORU ZA SLUŽBO. Orbita, december 2000. PRIR. • **86** LITERATURA. Tone Partljič: Pisatelj v parlamentu. Stari parlamentarni mački. Ljubljana: Pisanica, 1998. Str. 70–71. PRIST. • **92** ALI STE ZADOVOLJNI S SVOJIMI ZDRAVNIKI? Naša žena, priloga Novice Europa Donna, december 2001. PRIR. • **93** DROBNI NASVETI ZA ZDRAVJE. Ona (Medicinski drobižki). PRIR. • **102** LITERATURA. Peter Svetina: Vidov angel. Velenje: Založba Pozoj, 2000. Str. 17–18. PRIST. • **103** SOBA, PREMAJHNA ZA DVA. Cosmopolitan, oktober 2001. PRIR. • **104** DIVJE PARKIRANJE NA ZELENICI. Delo, 1. 2. 1995. PRIR. • **106** IZSEK KARTE MESTA LJUBLJANA v merilu 1 : 20 000. Geodetski zavod Slovenije d. d., 2001 • **108** SLOVENCİ KOT VOZNIKI. TV Slovenija 1, oddaja Tednik, 17. 1. 2002. PRIR. • **109** ANKETA (graf). Ona, 7. 12. 1999. PRIST. • **110** DELI AVTOMOBILA. Katalog Peugeot, Mercedes-Benz. • **117** LITERATURA. Branko Gradišnik: Nekdo drug. Ljubljana: samozaložba, 1990. Str. 1. PRIST. • **119** GENI ZA REKORDERJA. Delo, 10. januar 2002. PRIR. • **121** EMBALAŽA ZA VEČKRATNO UPORABO. Podjetnik, julij 1994. PRIR. – MESOJEDE RASTLINE IN EKOLOGIJA. Podjetnik, oktober 1993. PRIR. • **123** ŽIVALI OGROŽAJO SAME SEBE. Polet, 10. 1. 1993. PRIR. • **124** OGROŽENE ŽIVALI. Avtorica fotografij Marjana Hönigsfeld Adamič. – ZAŠČITENE RASTLINE. Avtor fotografij Peter Skoberne. • **124** KJE SO TISTE STEZICE. Slovenska ljudska, izvaja Slovenski oktet, posnetek iz arhiva Radia Slovenija. PRIST. • **130** LITERATURA. Jože Mušič: Melodije vetra. Z jadrni okoli sveta. Radovljica: Didakta, 1991. Str. 60. PRIST. • **138** ŠTUDENTSKE IGRE. Polet, 7. 2. 2002. PRIR. – GOSTIŠČE JULČI. Delo, 6. 2. 2002. PRIR. – MIŠKA. <http://www.miska.si/>. PRIR. • **139** Daniela Zorko: LJUBLJANA – MESTO NA DLANI. <http://www.svet.knjige.com/>. PRIR. • **140** LEKADOL. <http://www.lek.si/slo/zdravila/brez-recepta/lekadol/>. PRIST. • **141** KUNTNER IMA NOV LOKAL. Ona, 2. 10. 2001. PRIR. – OMEJITEV ALKOHOLA. Ona, 4. 12. 2001. PRIR. – ZBIL OTROKA IN POBEGNIL. Delo, 14. 3. 2002. PRIR.

© Univerza v Ljubljani, Filozofska fakulteta, 2004 (prva izdaja). Vse pravice pridržane.

Založila: Znanstvena založba Filozofske fakultete Univerze v Ljubljani

Izdal: Center za slovenščino kot drugi/tuji jezik pri Oddelku za slovenistiko; www.centerslo.net

Za založbo: red. prof. dr. Andrej Černe, dekan Filozofske fakultete

Ljubljana, 2012

Tretji natis

Naklada: 1000 izvodov

Oblikovanje in prelom: Metka Žerovnik

Tisk: Birografika Bori, d. o. o.

Cena: 30,00 EUR

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

811.163.6(075.4)

SLOVENSKA beseda v živo 2. Učbenik za nadaljevalni tečaj slovenščine kot drugega/tujega jezika [Dva medija] / Andreja Markovič ... [et al.] ; [ilustrator Igor Rehar ; fotografije Alenka Mihajlovič]. - 3. natis. - Ljubljana : Znanstvena založba Filozofske fakultete, 2012

ISBN 978-961-237-095-4

1. Markovič, Andreja

259891968